

Souhrnná teritoriální informace:

Angola

Velvyslanectví České republiky v Pretorii 15. 5. 2022 21:17

Angola je politicky stabilní zemí a šestou největší ekonomikou subsaharské Afriky. Má strategickou polohu na jihozápadním pobřeží Afriky a díky tomu je využívána jako koridor pro přepravu zboží okolními vnitrozemskými státy.

Jedná se o prezidentský systém a v čele výkonné moci je prezident João Manuel Gonçalves Lourenço (od roku 2017). Předchozí prezident José Eduardo dos Santos byl jedním z nejdéle úřadujících prezidentů na světě (od roku 1979 do 2017). Prezident Lourenço přišel s vizí nové Angoly, se snahou o nastavení správného fungování ekonomiky s důrazem na diverzifikaci ekonomiky, industrializaci, podporu vzdělávání a na boj proti korupci a praní špinavých peněz. Z počátku byly jeho změny viditelné, nicméně s pokračujícím poklesem ceny ropy (hlavní vývozní komodity země) a s nástupem pandemie COVID-19 se ekonomická situace země nezlepšila a postupně začínají narůstat sociální nepokoje z důvodu zhoršujících se životních podmínek obyvatelstva. Právní systém vychází z ústavy z února 2010.

Angolská ekonomika byla v recesi po dobu 6 let do roku 2021 kvůli propadu ceny ropy, na níž je její ekonomika významně závislá, a kvůli nástupu pandemie covid-19. V roce 2022 se očekává mírné zrychlení ekonomiky poháněné novou politikou diverzifikace a zaměřením na podporu zemědělství, potravinářství, stavebnictví, těžební průmysl a zpracovatelský průmysl. Angola se potýká s vysokou zadlužeností a vysokou mírou inflace, které vyeskalovaly s nástupem pandemie covid-19. V dalším období od roku 2022 do roku 2026 se očekává ekonomický růst, a to i díky příznivějšímu vývoji z pohledu ropného průmyslu a zahájení produkce z nových rafinérií. V období mezi 2022-2023 by měl dosáhnout ekonomický růst v průměru 2,5 % a následně mezi roky 2024 a 2026 až okolo 4,5 %. Díky podpoře ze strany MMF v období 2018-2021 se Angole podařilo dosáhnout některých pozitivních výsledků, mezi které patří např. přijetí zákona o udržitelnosti veřejných financí, navýšení fiskálních příjmů zavedením nových daní, identifikace a následná eliminace nevhodných výdajů, privatizace státních podniků, uvolnění uměle nastavené hodnoty měny kwanza, nový investiční zákon a řada dalších.

Angolská ekonomika je významně závislá na produkci a vývozu ropy, jejíž cena se během posledních let výrazně snižuje. Vedle ropy je i významným příjmem těžba diamantů a stavebních dekorativních kamenů. V souvislosti se snahou o diverzifikaci ekonomiky se posiluje zemědělství a potravinářství, nápojový průmysl, výroba spotřebního zboží, stavebnictví, ocelářství a výroba umělých hmot. Angolská vláda výrazně omezuje dovoz produktů, které se v Angole již vyrábí či kompletují, např. potraviny, nápoje včetně minerálních vod a piv, traktory, umělé i ocelové trubky, matrace apod.

Základní údaje	
Hlavní město	Luanda
Počet obyvatel	31,13 mil.
Jazyk	portugalština
Náboženství	křesťanství (80 %), bez vyznání (17 %), tradiční animismus (2 %), islám (1 %)
Státní zřízení	prezidentská republika
Hlava státu	João Manuel Gonçalves Lourenço
Hlava vlády	João Manuel Gonçalves Lourenço
Název měny	angolská kwanza (AOA)
Cestování	
Časový posun	-1 hodina (v zimě stejný čas)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	JUDr. Pavel Řezáč
Ekonomický úsek	Ing. Kristýna Maina Chvátalová, Mgr. David Vaverka
Konzulární úsek	Mgr. Alice Mžýková
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	2021
Nominální HDP (mld. USD)	215,1
Hospodářský růst (%)	-1,6
Inflace (%)	25,8
Nezaměstnanost (%)	N/A

Příležitosti pro české podniky se objevují zejména v podobě ucelených projektů (tzv. projektů na klíč) napříč celou ekonomikou s poskytnutím exportního financování angolské straně. U projektů v rámci B2G (pro státní instituce) je nezbytné počítat s minimální dobou splatnosti úvěru na 15 let, což vychází z nových pravidel angolského ministerstva financí v souvislosti se zadlužováním země. Angola bojuje s nedostatkem zahraniční měny a angolské banky mají svůj systém prioritizace projektů podle priorit angolské vlády.

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Angola je prezidentskou republikou, která má stabilní politický systém. Hlavní politickou stranou je MPLA, která je vedoucí stranou od ukončení občanské války v roce 2002. Opoziční strany nejsou příliš silné a organizované, patří mezi ně Unita, CASA-CE a PRS. V srpnu 2022 se uskuteční všeobecné volby v Angole a podle předběžných odhadů si MPLA udrží svou pozici vládnoucí strany.

Hlava státu: prezident **João Manuel Gonçalves Lourenço** (od 26. září 2017), prezident je zároveň vrchním velitelem ozbrojených sil a předsedou MPLA.

Viceprezident: **Bornito de Sousa Baltazar Diogo**

Státní ministr pro ekonomickou koordinaci: **Manuel José Nunes Júnior**

Státní ministryně pro sociální oblast: **Carolina Cerqueira**

Státní ministr a vedoucí bezpečnostního úřadu prezidenta republiky: **Pedro Sebastião**

Státní ministr a vedoucí civilního úřadu prezidenta republiky: **Adão Francisco Correia de Almeida**

V Angole je celkově 21 ministerstev a jejich seznam včetně jmen ministrů je následující:

Ministerstvo zahraničních vztahů (Ministerio das Relações Exteriores)

Ministr: **Téte António**

Ministerstvo financí (Ministério das Finanças)

Ministryně: **Vera Esperança Dos Santos Daves De Sousa**

Ministerstvo vnitra (Ministério do Interior)

Ministr: **Eugénio César Laborinho**

Ministerstvo spravedlnosti a lidských práv (Ministério da Justiça e Direitos Humanos)

Ministr: **Francisco Manuel Monteiro de Queiroz**

Ministerstvo národní obrany a veteránů (Ministério da Defesa Nacional e Veterano da Pátria)

Ministr: **João Ernesto dos Santos**

Ministerstvo průmyslu a obchodu (Ministério da Indústria e Comércio)

Ministr: **Victor Francisco dos Santos Fernandes**

Ministerstvo zemědělství a rybolovu (Ministério da Agricultura e Pescas)

Ministr: **António Francisco de Assis**

Ministerstvo energetiky a vod (Ministério da Energia e Águas)

Ministr: **João Baptista Borges**

Ministerstvo pro nerostné suroviny, ropu a plyn (Ministério de Recursos Minerais, Petróleo e Gás)

Ministr: **Diamantino Pedro Azevedo**

Ministerstvo dopravy (Ministério dos Transportes)

Ministr: **Ricardo Daniel Sandão Queirós Veigas de Abreu**

Ministerstvo veřejných prací a územního plánování (Ministério das Obras Públicas e Ordenamento do Território)

Ministr: **Manuel Tavares de Almeida**

Ministerstvo hospodářství a plánování (Ministério da Economia e Planeamento)

Ministr: **Mário Augusto Caetano João**

Ministerstvo pro mládež a sport (Ministério da Juventude e Desportos)

Ministryně: **Ana Paula Sacramento Neto**

Ministerstvo zdravotnictví (Ministério da Saúde)

Ministryně: **Sílvia Paula Valentim Lutucuta**

Ministerstvo územní správy (Ministério da Administração do Território)

Ministr: **Marcy Cláudio Lopes**

Ministerstvo pro veřejnou správu, práci a sociální zabezpečení (Ministério da Administração Pública, Trabalho e Segurança Social)
Ministr: Teresa Rodrigues Dias

Ministerstvo kultury, turistiky a životního prostředí (Ministério da Cultura, Turismo e Ambiente)
Ministryně: Filipe de Pina Zau

Ministerstvo školství (Ministério da Educação)
Ministryně: Luísa Maria Alves Grilo

Ministerstvo sociálních věcí, rodiny a ženských otázek (Ministério da Acção Social, Família e Promoção da Mulher)
Ministryně: Faustina Fernandes Ingles de Almeida Alves Mi

Ministerstvo telekomunikací, informačních technologií a sociální komunikace (Ministério das Telecomunicações, Tecnologias de Informação e Comunicação Social)
Ministr: Manuel Gomes da Conceição Homem

Ministerstvo vysokoškolského vzdělávání, vědy, technologie a inovace (Ministério Ensino Superior, Ciência, Tecnologia e Inovação)
Ministryně: Maria do Rosário Teixeira de Alva Sequeira Bragança Sambo

1.2 Zahraniční politika země

Angola je signatářem dohody o Africké kontinentální zóně volného obchodu (AfCFTA), jejímž cílem je snížit cla a podpořit obchod na celém kontinentu. AfCFTA vstoupila v platnost 1. ledna 2021 (se zpožděním od července 2020 kvůli pandemii COVID-19).

Jedním z hlavních obchodních partnerů a největším angolským věřitelem je Čína. Odhaduje se, že více než 40 % veřejného dluhu Angoly patří Číně a většina z dluhu je zajištěna v ropných aktivech. Angola se také pokouší prohloubit vztahy s EU a nabídnout své energetické zdroje jako alternativu k těm ruským. V březnu 2022 se v Bruselu uskutečnilo podnikatelské fórum EU-Angola a EU přislíbila 67 mil. USD na vybudování odolnosti proti dopadům koronaviru. Angolská vládnoucí strana MPLA má historicky silné vazby s Ruskem, které (jako SSSR) ji podporovalo během občanské války. Angola se tak zdržela hlasování OSN o odsouzení války na Ukrajině.

V období 2018-2021 měla Angola uzavřenou dohodu s MMF v rámci tzv. Extended Fund Facilitation k dosažení udržitelnosti veřejných financí a dluhu, ke zefektivnění vládnutí a podpoře diverzifikace ekonomiky a soukromého podnikání. Vedle toho v roce 2020 MMF rozhodl o poskytnutí finančních prostředků na řešení dopadů pandemie COVID-19. V blízké budoucnosti se již neočekává další podpora ze strany MMF.

1.3 Obyvatelstvo

V Angole je celkový počet obyvatel 31,13 mil. (odhad z roku 2020), hustota zalidnění dosahuje 24,97 obyvatel na km² a průměrný roční přírůstek obyvatel je 2,2 %. Velký podíl obyvatel žije ve městech.

Hlavním městem je **Luanda** (6,9 mil. obyvatel) a další významná města jsou: Lubango (1,01 mil. obyv.), Huambo (0,9 mil. obyv.), Lobito (0,73 mil. obyv.), Benguela (0,47 mil. obyv.).

Národnostní složení: Bantuské kmeny a národnosti, z toho nejpočetnější Ovimbundu (cca 37 % obyvatelstva) a Kimbundu (cca 25 %), dále Bakongo (cca 13 %), Chokwe, Lunda, Ganguela, Nhaneca-Humbe, Ambo, Herero, Xindunga, míšenci (cca 2 %) a běloši, především Portugalci (1 %).

Náboženství: křesťanství (80 %): z toho více než polovina jsou katolíci, ostatní angolští křesťané se hlásí k některému z protestantských směrů; tradiční animisté (2 %): v „čistě“ podobě jen okrajově a spíše ve venkovských oblastech; islám (1 %)

V Angole je vysoká míra chudoby, která dosahuje v průměru 40,6 %.

Oficiální jazyk: portugalština

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Již šestým rokem za sebou v Angole pokračuje recese a očekává se, že teprve v roce 2022 se prosadí ekonomický růst. V roce 2021 propad dosáhl 1,6 % a v roce 2022 se očekává mírný nárůst o odhadovaných 2,5 %. Angolská ekonomika je stále významně závislá na těžbě ropy, jejíž produkce byla v roce 2021 nižší než v předchozím roce, v průměru jen 1,2 mil. barelů za den. V roce 2020 dosahovala těžba v průměru 1,28 mil. barelů za den s tím, že těžební kvóta stanovená OPEC byla na úrovni 1,3 mil. barelů za den. V roce 2022 se očekává navýšení těžební kvóty pro všechny členy OPEC, což teoreticky Angola nevyužije ve svůj prospěch. Mezinárodní ropné společnosti působící v Angole totiž omezují svou činnost a snižují investice do modernizace a rozšiřování těžby. Celkově tedy i vývoz ropy v roce 2021 poklesl a negativně ovlivnil ekonomický růst. Ostatní ekonomické aktivity i díky snaze o diverzifikaci ekonomiky zlepšily svůj výkon, zejména ostatní těžba (diamanty, stavební kameny), stavebnictví a zemědělství, ale nestačilo to na dosažení ekonomického růstu. Průměrná míra inflace se v roce 2021 výrazně zvýšila na očekávaných 25,8 % kvůli růstu cen základních potravin, alkoholických i nealkoholických nápojů, tabáku, nábytku a domácích potřeb zejména během září a října. Angolský prezident se rozhodl na to reagovat ohlášením snížení DPH na základní potraviny a průmyslové produkty ze 14 % na 7 %. Guvernér centrální banky také zvýšil úrokovou míru z 15,5 % na 20 % v reakci na vysoké inflační tlaky a prohlásil, že ji bude udržovat, dokud míra inflace neklesne. Angola se potýká s vysokou zadlužeností, která vyeskalovala s nástupem celosvětové pandemie COVID-19 a v roce 2020 veřejný dluh dosáhl 136,5 %. V roce 2021 se podařilo veřejný dluh snížit o 10,5 % na 123,5 % HDP. Průměrná míra nezaměstnanosti v Angole dosahuje 8,3 %. Mezi mladou generací je nejvíce nezaměstnaných a míra nezaměstnanosti v této kategorii dosahuje přes 50 %. Angola má jednu z největších mír plodnosti na světě (v průměru na jednu ženu připadá 5,4 dětí) a velký podíl mladé generace, která nemá dostatečné vzdělávání a uplatnění na pracovním trhu.

Angolská ekonomika je významně závislá na ropném sektoru, který má aktuálně podíl 29 % na HDP země. Tento podíl se snížil z původních 40 % z roku 2016, kdy byla zaznamenána celosvětová krize ropného průmyslu a propad ceny ropy. Angolský prezident proto začal prosazovat diverzifikaci ekonomiky a podporu tzv. neropných odvětví zahrnující primárně zemědělství, potravinářství, těžební průmysl, stavebnictví a zpracovatelský průmysl. Mezi hlavní vývozní komodity Angoly patří ropa (okolo 90 %), diamanty, stavební kameny a pomalu se začínají prosazovat i zemědělské plodiny a potraviny jako je tropické ovoce, ryby, káva, balené vody a nápoje včetně piva. Z pohledu dovozů se dlouhodobě prosazovala závislost Angoly na dovozu potravin zejména z Portugalska, jejichž hodnota v roce 2021 dosáhla 1,4 mld. USD. Pro porovnání dovoz potravin do Angoly v roce 2018 představoval až 2,2 mld. USD.

Ukazatel	2019	2020	2021	2022	2023
Růst HDP (%)	-0,6	-4,7	-1,6	2,5	2,4
HDP/obyv. (USD/PPP)	6 950,00	6 445,70	6 340,00	6 560,00	6 670,0
Inflace (%)	17,1	22,3	25,8	16,5	11,2
Nezaměstnanost (%)	7,4	8,3	N/A	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	32,9	20,7	29,9	32,8	29,6
Import zboží (mld. USD)	13,7	9,6	11,9	12,8	13,3
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	20,6	11,4	18,2	20,2	20,3
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	31,8	32,9	33,9	35	36,2
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	06.VII	06.VII	06.VII	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Státní rozpočet:

Nový rozpočet na rok 2022 se podařilo schválit angolským parlamentem 14. 12. 2021 a počítá s překonáním recese a dalším podpořením diverzifikace ekonomiky. Celkové příjmy se odhadují ve výši 11,6 bilionu AOA (téměř 20 mld. USD) a výdaje ve stejné výši, aby byl vyrovnaný rozpočet. Ropný sektor stále představuje více jak 60 % příjmů státního rozpočtu, ale jeho vliv na HDP je nepředvídatelný kvůli měnícím se cenám a snižující se produkci v zemi. Očekává se však, že ostatní sektory výrazněji podpoří ekonomiku s důrazem na zemědělství, rybolov, potravinářství, těžební průmysl a stavebnictví. Hlavní výdaje nově navrženého rozpočtu zahrnují platy veřejného sektoru, které tvoří až 23 % rozpočtu, nákupy zboží a služeb podílející se 20 % a kapitálové výdaje představující 17 %. Významným výdajem státního rozpočtu jsou také platby za úrokové sazby z veřejného dluhu, které dosahují až 25 % celkových výdajů. V novém rozpočtu se také odrazilo rozhodnutí prezidenta snížit sazbu DPH ze 14 % na 7 % od začátku roku 2022.

Veřejné finance	2021
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	1,4
Veřejný dluh (% HDP)	123,5
Bilance běžného účtu (mld. USD)	8,39
Daně	2022
PO	15-30 %
FO	0-17 %
DPH	7 %

Platební bilance:

Běžný účet v roce 2021 zůstal v kladných číslech a dosáhl nejvyšší hodnoty za poslední období 8,398 mld. USD. V roce 2021 se zvýšily vývozy o 54 %, dovozy o 24 % a také schodek bilance služeb. Nárůst byl také zaznamenán u finančního účtu díky přílivu zahraničních investic. Devizové rezervy se v roce 2021 a dosáhly 15 508,1 mil. USD a garantují 12,13 měsíců pro dovoz zboží a služeb.

Dluhová pozice: Celkový externí dluh Angoly dosáhl v roce 2021 hodnoty 65,910 mld. USD a představoval nárůst o 2 % oproti roku 2020. Na tomto nárůstu se podílel zejména vládní dluh (46,97 mld. USD) a dluh ostatních sektorů (8,01 mld. USD). Naopak dluh centrální banky poklesl (2,52 mld. USD). Veřejný dluh dosáhl 123,5 % HDP.

2.3 Bankovní systém

Angolský bankovní systém dosahuje poměrně dobré úrovně rozvoje a je dobře propracovaný. Je postavený na tržních základech a je regulovaný angolskou centrální bankou Banco Nacional de Angola (BNA). Od získání své nezávislosti se bankovní systém změnil z monopolizovaného systému na tržní a v současné době je v Angole celkem 29 bank.

V roce 2021 guvernér BN zvýšil úrokovou míru z 15,5 % na 20 % v reakci na vysoké inflační tlaky a prohlásil, že ji bude udržovat, dokud míra inflace neklesne.

Největšími a nejvýznamnějšími bankami v Angole jsou státní Banco de Poupança e Crédito (BPC) založená již 1976, Banco de Comércio e Indústria (BCI, dceřinná banka státního Sonangolu) a dvě soukromé banky Banco Angolano de Investimentos (BAI) a Banco de Fomento Angola (BFA). Nejnovějšími bankami založenými v roce 2015 jsou Banco YETO, Banco de Investimento Rural, Banco Prestígio či Crédisul.

Přehled nejvýznamnějších bank v zemi:

- 1 Banco de Poupança e Credito (BPC), Rua Rainha Ginga, Torre Elisée, Luanda - <http://www.bpc.ao/bpc/en/>
- 1 Banco de Fomento Angola (BFA), Rua Amilcar Cabral 58, Luanda - <https://www.bfa.ao/>
- 1 Banco Angola de Investimentos (BAI), Travessa Ho Chi Minh, Distrito Urbano de Maianga Torre Bai, Complexo Garden Towers, Luanda - <https://www.bancobai.ao/pt/particulares>
- 1 Banco de Comércio e Indústria (BCI), Mun. Da Ingombota, B. Coqueiros, Largo do Atlético nº 79/83, Rua Rainha Ginga, Luanda - <https://www.bci.ao/>
- 1 Banco Comercial Angolano (BCA), Rua Major Kanhangulo, 288, Luanda - <https://www.bca.co.ao/>
- 1 Banco de Desenvolvimento de Angola (BDA), Gaveto entre a Av. 4 de Fevereiro, nº 113 e Rua Robert Shields, nº3, Luanda - <https://www.bda.ao>
- 1 Banco Económico (dříve Banco Espírito Santo Angola (BESA)), Rua 1º Congresso do MPLA nº 8, Ingombota - Luanda - <https://www.bancoeconomico.ao/>
- 1 Banco de Negocios Internacional (BNI), Avenida Che-Guevara, nº 42 - A, Ingombota - <https://www.bni.ao/pt/>
- 1 Banco Millennium Atlantico (BMA), Edifício ATLANTICO, Bloco 7/8, Condomínio, Cidade Financeira, Rua do Centro de Convenções de Talatona, Via S8, GU05B, Bairro Talatona, Distrito Urbano da Samba, Município de Belas, Luanda - <https://www.atlantico.ao/pt/>
- 1 Standard Bank de Angola, Condomínio Belas Business Park, Edifício Cuando Cubango, 8 Andar Talatona, Luanda - <https://www.standardbank.co.ao/>

2.4 Daňový systém

Z pohledu hodnocení daňového systému se Angola pohybuje nad průměrem zemí subsaharské Afriky. Lépe je na tom např. Jihoafrická republika či Namibie.

V Angole probíhá program zformalizování malých obchodníků a podnikatelů (PREI-Programa de Reversão da Economia Informal), aby angolské ministerstvo hospodářství a plánování mělo větší kontrolu nad ekonomikou a dosáhlo většího výběru daní. K podpoře daňových příjmů také přispělo zavedení daně z přidané hodnoty (IVA) od října 2019 ve výši 14 %. Od ledna 2022 se však angolský prezident rozhodl snížit DPH na 7 %. IVA nahradila tzv. daň ze spotřeby, která nebyla uplatňována na všechny produkty a služby.

V září 2019 byla zveřejněna novela zákona k dani z příjmů fyzických osob (IRT) č. 28/19, která rozšířila typy příjmů podléhajících zdanění IRT. Nově budou zahrnuty vánoční a prázdninové bonusy do zdanitelného příjmu podléhajícímu dani IRT a budou nově zdanitelné i příjmy osob nad 60 let. Naopak i nadále bude platit, že příjmy osob do výše 34 000 kwanza (60,50 USD) nebudou zdaněné.

Přehled daní:

- 1 Imposto sobre os Rendimentos do Trabalho (IRT) - daň z příjmů fyzických osob – progresivní daň, 0 - 17 %
- 1 Imposto Industrial - daň z příjmů obchodní a průmyslové činnosti - 30 %,
- 1 daň z příjmů zemědělské, akvakultury, chování drůbeže, dobytku, rybářství a lesnictví - 15 %
- 1 Imposto sobre Aplicação de Capitais - daň příjmů kapitálového majetku - 5 %, 10 %, 15 %
- 1 Imposto sobre o Valor Acrescentado (IVA) - 7 %
- 1 Imposto Predial Urbano - daň z nájmu budov a dále budov, které se nepronajímají - u pronajatých budov je sazba 25 % z 60 % skutečně zaplacených nájemních smluv, tedy ve skutečnosti 15 % z hodnoty nájemného. U nepronajatých budov se platí 0,5 % z hodnoty nad 5 mil. kwanza
- 1 Imposto de Sisa - daň z dlouhodobého pronájmu (nad 20 let), prodeje nemovitého majetku, věcné příspěvky do základního kapitálu společnosti - 2 %
- 1 Imposto de celo - kolkovné Imposto sobre Sucessoes e Doacoes - daň z převodu nemovitostí a cenných papírů - 10 %, 15 %, 20 %, 30 %

1

Více informací k daním (v portugalské) na stránkách [angolského ministerstva financí](https://www.businessinfo.cz/angola).

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Vzájemná obchodní výměna mezi EU a Angolou dlouhodobě klesala a teprve v roce 2021 se projevila mírný nárůst na straně evropských vývozů. Tento nárůst byl zejména díky zlepšující se ekonomické situaci v Angole a tím spojené i větší poptávce. Vývoz základních potravin však klesl, což je důsledkem angolské zemědělské politiky omezování dovozu potravin. Angolské vývozy však v roce 2021 klesly a tím i projevilo saldo obchodní bilance pro Angolu. Významnými vývozními položkami z EU jsou produkty strojírenského průmyslu a spotřební zboží. U dovozu do EU převažují zejména nerostné suroviny.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z EU (mil. EUR)	3 416,30	3 024,20	2 705,60	1 993,40	2 724,90
Import do EU (mil. EUR)	2 208,80	3 624,70	3 660,10	2 204,80	1 893,80
Saldo s EU (mil. EUR)	-1 207,5	600,5	954,4	211,3	-831

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Vzájemná obchodní výměna v roce 2021 zaznamenala pokles oproti předchozímu roku a hlavním důvodem byly přetrvávající omezení z pohledu pandemie COVID-19 a nemožnost absolvovat nezbytné pracovní cesty pro navázání nových obchodních kontaktů. V roce 2021 dosáhl celkový český vývoz 217,495 mil. Kč a zahrnoval tradiční i nové vývozní položky – plynové turbíny, části a součásti el. motorů/generátorů, procesorové jednotky, monitory, zařízení na příjem, konverzi a reprodukci hlasu a obrazu, vznětové pístové motory, pásová rypadla, čelní lopatové nakladače, pytle, výrobky ze železa a oceli, mechanické stavby. Angolský dovoz do ČR je tradičně nízký a bylo tomu i v roce 2021, jehož celková hodnota dosáhla 128 tis. Kč. Složení dovozu se velmi mění, mezi stabilní položky patří textilie bytové, potravinové přípravky a tropické ovoce (papáje).

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z ČR (mil. CZK)	226,821	84,84	392,23	230,119	217,495
Import do ČR (tis. CZK)	103	1	11 007	1 126	128
Saldo s ČR (mil. CZK)	226,718	84,838	381,231	228,994	217,367

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Angola má záporné obchodní saldo i se zeměmi mimo EU, což dokládá potřebu Angoly dovézt většinu produktů ze třetích zemí. Angola dováží spotřební zboží, polotovary a stroje, které sama zatím nevyrobí. Na straně angolského vývozu se nejvíce prosazuje ropa, která směřuje zejména do Číny a dalších zemí jihovýchodní Asie. Podíl ropy na angolských vývozech do EU je minimální. Celkově je podíl ropy na angolských vývozech 83 % a dalšími vývozními komoditami jsou zemní plyn, diamanty, stavební kameny a jiné nerostné suroviny. Za rok 2021 se vývoz ze zemí mimo EU do Angoly dostal na hodnotu 22,677 mld. EUR a dovoz do zemí mimo EU z Angoly byl 8,193 mld. EUR.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export ze zemí mimo EU (mil. EUR)	24 985,6	30 468,4	25 239,9	15 598,3	22 677,4
Import do zemí mimo EU (mil. EUR)	10 084,9	9 803,4	8 347,9	5 906,9	8 193,0
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	14 900,7	20 664,9	16 891,9	9 691,3	14 484,4

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Přímé zahraniční investice v Angole jsou spojeny zejména s ropným průmyslem, do kterého směřuje až 96 % těchto investic. V roce 2021 byly celkové přímé zahraniční investice ve výši 6,59 mld. USD a oproti roku 2020 se zvýšily o 4,6 %. Hlavními zahraničními investory jsou mezinárodní těžební společnosti z Francie, Itálie, USA, Indie a jihovýchodní Asie, Austrálie a dále investoři z Libanonu a Portugalska. Dalšími sektory, kam plynou zahraniční investice, jsou těžební průmysl (diamanty, stavební kameny a další nerostné suroviny), potravinářství a zemědělství a v menší míře i zpracovatelský průmysl. Pro srovnání s ostatními zeměmi Afriky z pohledu investiční atraktivity se Angola umísťuje na 10. místě. Angolský prezident se snaží vylepšovat investiční prostředí v Angole a za tímto účelem přijal nový investiční zákon v roce 2018 (Lei do Investimento č. 10/18 z 26. června), jehož hlavní změnou bylo umožnění zasílání dividend do zahraničí či zrušení potřeby partnerství s angolskou firmou, a následná změna zákona č. 10/21 z 22. dubna 2021, kterým se doplnily typy investic a byla zrušena nutnost získání předběžných licencí a jiných autorizací s tím, že je vyžadována jen registrace soukromé investice.

Podle informací Velvyslanectví České republiky v Pretorii nejsou v Angole zatím významné české investice. Angolská agentura na podporu investic a vývozu AIPLEX pomáhá potenciálním investorům přiblížit možnosti na angolském trhu, propojit s angolskými společnostmi a řešit byrokratické překážky.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Angola vyjádřila svůj zájem o připojení k Dohodě o ekonomickém partnerství (EPA) mezi EU a vybranými zeměmi SADC (JAR, Lesotho, Svazijsko, Botswana, Namibie a Mosambik). Přípravy na vyjednávání měly začít na konci roku 2020 a první kolo mělo proběhnout na začátku roku 2021, nicméně Jihoafrická republika jednání nepodpořila. Kromě toho Angola vyjádřila zájem o sjednání tzv. investiční dohody s EU, která by byla první dohodou tohoto typu se zemí subsaharské Afriky. Jednání k investiční dohodě byla zahájena v lednu 2021.

Smlouvy s ČR

Aktuálně se mezi Českou republikou a Angolou vyjednává mezivládní dohoda o ekonomické a průmyslové spolupráci, která bude zahrnovat více oblastí spolupráce. Také bude zákládat pravidelné zasedání smíšené komise, kterou budou tvořit zástupci hned několika angolských ministerstev.

Platné dohody mezi Českou republikou a Angolou:

- 1 Dohoda o vědecko-technické spolupráci mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Angolské lidové republiky
podpis: 10. 3. 1978
vstup v platnost pro Českou republiku: 1. 1. 1993
- 1 Úvěrová dohoda mezi Československou socialistickou republikou a Angolskou lidovou republikou
podpis: 12. 10. 1981
vstup v platnost: 7. 5. 1983 vstup v platnost pro Českou republiku: 1. 1. 1993
- 1 Program technicko-ekonomické a obchodní spolupráce mezi Československou socialistickou republikou a Angolskou lidovou republikou
podpis: 2. 3. 1982
vstup v platnost pro Českou republiku: 1. 1. 1993
- 1 Rámcová dohoda mezi Československou socialistickou republikou a Angolskou lidovou republikou o hospodářské, průmyslové a technické spolupráci
podpis: 2. 3. 1982
vstup v platnost: 17. 5. 1985
vstup v platnost pro Českou republiku: 1. 1. 1993
- 1 Deklarace o bilaterálních vztazích mezi Českou republikou a Angolskou republikou
podpis: 1. 12. 1999
vstup v platnost: 1. 12. 1999

3.4 Rozvojová spolupráce

Země je čistým příjemcem rozvojové pomoci, jejímž největším poskytovatelem je EU. EU má hned několik prioritních oblastí, na které by se chtěla v Angole soustředit. Mezi ně patří sociální ochrana, vzdělávání a školení a konkrétními programy jsou PAEP - Projekt na podporu základního vzdělávání s rozpočtem 20 milionů EUR, Program na podporu vyššího vzdělávání s rozpočtem 11 mil. EUR a RETFOP na snížení nezaměstnanosti mezi mladými s rozpočtem 22 mil. EUR.

Česká republika rozvíjí malé lokální rozvojové projekty (MLP) v Angole do výše 20 000 USD. Mezi vybrané MLP patřily například projekty angolské pobočky Člověka v tísní (PIN) ke zlepšení přístupu k pitné vodě a na výuku základních hygienických návyků pro obyvatele místních komunit v provincii Bié. Provincie Bié patřila mezi hlavní oblasti, kam dříve směřovala česká rozvojová pomoc, protože patřila mezi provincie s největšími negativními dopady z občanské války. České společnosti mohou získat financování na podporu obchodních aktivit s rozvojovým prvkem v rámci B2B spolupráce ČRA.

Program ZÁRUKA ZAHRANIČNÍ ROZVOJOVÉ SPOLUPRÁCE podpoří prostřednictvím bankovních záruk soukromé investice českých firem na rizikových trzích. Za úvěr převážně investičního charakteru až do výše 50 % jistiny zaručovaného úvěru poskytne výši záruky až 25 000 000 CZK, výše zaručovaného úvěru není omezená, platnost bankovní záruky až 8 let. Záruku lze získat při zaměření projektu na: udržitelné nakládání s přírodními zdroji, zemědělství a rozvoj venkova, ekonomickou transformaci, růst a podporu místní zaměstnanosti, udržitelný rozvoj partnerských zemí. Zaručovaný úvěr lze využít na pořízení a technické zhodnocení (tj. nástavby, přístavby, rekonstrukce, modernizace) dlouhodobého hmotného majetku, pořízení dlouhodobého nehmotného majetku, náklady spojené s transferem, náklady spojené s realizací projektu v cílové rozvojové zemi.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Energetický průmysl

Angola si stanovila ve svém programu *Energia 2025*, že se zaměří zejména na rozvoj tzv. čisté energetiky a bude ji kombinovat se zemním plynem. Do roku 2025 chce dosáhnout 70 % podílu čisté energie na celkovém energetickém mixu a k tomu využít zejména vodu, sluneční záření, vítr a biomasu. Největší podíl na celkové výrobě elektřiny v zemi má vodní energetiky s podílem 58 %. Mezi hlavní příležitosti pro české společnosti patří dodání malých a středních vodních elektráren na klíč či dodání jednotlivých technologií pro jiné zahraniční EPC kontraktory v projektech výstavby elektráren na kombinovaný cyklus či při rozšiřování a výstavbě elektrických sítí.

► Strojírenství

V souvislosti s vysokou závislostí země na ropě, jejíž cena od roku 2016 začala výrazně kolísat, se Angola začala intenzivně zabývat podporou diverzifikace ekonomiky a exportu a také snahou o zahájení výroby a montážních linek v Angole. Má zájem o nejrůznější stroje zahrnující obráběcí stroje, tvářecí stroje, výrobní a automatizované linky pro stavební průmysl, ocelářství, výrobu plastů, kabelů a jiných spotřebních materiálů, chemický průmysl, zpracování dřeva a textilní průmysl. K podpoře těchto cílů slouží program PRODESI, který za rok 2021 podpořil 1 102 nových smluv spadajících také do programu Národního rozvoje. V tomto programu je registrováno přes 34 milionů výrobců napříč Angolou, kteří hledají nové partnery pro své projekty.

► Dopravní průmysl a infrastruktura

Angola má zájem obnovit a podpořit železniční dopravu pro efektivnější přepravu zboží a surovin mezi okolními zeměmi a jejími hlavními přístavy na západním pobřeží. Pro tento účel schválila v roce 2021 Plán národního rozvoje dopravy a silniční infrastruktury (PDNSTIR), který předpokládá do roku 2028 výstavbu železničních tratí v délce více jak 3 milionů km spojující Angolu s Kongem, Zambií a Namibií v celkové hodnotě 244 mld. Kč. Plán zahrnuje dvou fázovou implementaci s tím, že první fáze počítá s výstavbou tzv. centrálního koridoru do roku 2023 a v další fázi od roku 2024 do roku 2028 očekává rozšíření tratě a výstavbu východního a jižního koridoru. Příležitosti pro české podniky jsou zejména v podobě subdodávek pro hlavní EPC kontraktory zahrnující kolejová vozidla, komponenty, výhybky, informační, telekomunikační a automatizační techniku.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Angola má zájem obnovit a podpořit železniční dopravu pro efektivnější přepravu zboží a surovin mezi okolními zeměmi a jejími hlavními přístavy na západním pobřeží. Pro tento účel schválila v roce 2021 Plán národního rozvoje dopravy a silniční infrastruktury (PDNSTIR), který předpokládá do roku 2028 výstavbu železničních tratí v délce více jak 3 milionů km spojující Angolu s Kongem, Zambií a Namibií v celkové hodnotě 244 mld. Kč. Plán zahrnuje dvou fázovou implementaci s tím, že první fáze počítá s výstavbou tzv. centrálního koridoru do roku 2023 a v další fázi od roku 2024 do roku 2028 očekává rozšíření tratě a výstavbu východního a jižního koridoru. Příležitosti pro české podniky jsou zejména v podobě subdodávek pro hlavní EPC kontraktory zahrnující kolejová vozidla, komponenty, výhybky, informační, telekomunikační a automatizační techniku.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Zájem o zdravotnické potřeby a vybavení se zvýšil zejména kvůli pandemii COVID-19, která odhalila mnoho mezer v poskytování zdravotní péče v Angole. Vládní programy začaly od roku 2020 s investicemi do zdravotnických zařízení, které by poskytly větší lůžkovou kapacitu, více jednotek intenzivní péče a nejnovější technologie napříč celou Angolou. Do roku 2023/2024 je v plánu postavit 6 nových nemocnic ve Viana, Cacuaco, Cunene, N'dalatando, Sumbe a Caxito s kapacitou 200 lůžek u každé z nich, zmobilizovat finanční zdroje na výstavbu nemocnic v Malange, Uíge, Catumbela, Bailundo a Dundo a zmodernizovat 2 nemocnice v Luandě. České podniky se mohou podílet na těchto projektech dodávkami nemocničních lůžek, vybavením do JIP a různými přístroji s nejnovější technologií.

► Obranný průmysl

Angola má zájem vybudovat svůj vlastní obranný a bezpečnostní průmysl a hledá výrobní společnosti, které by ji pomohly tento záměr uskutečnit formou společných podniků. Zejména ji zajímá výroba nábojů a opravárenské služby pro vojenskou techniku. Vedle toho má zájem o dodávky střelných zbraní, aktivní a pasivní radary a o školení letců. Vládní výdaje na obranný průmysl každým rokem rostou a očekává se, že se zvýší z 20 mld. Kč v roce 2021 na 40 mld. Kč v roce 2026.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Ve zvyklostech a způsobu jednání je stále patrný portugalský vliv, t.j. dlouhý oběd, bohatý noční život i vysoký stupeň formálnosti při jednáních. Angolská byrokracie je sice v zásadě funkční, ale rozhodovací procesy jsou velmi zdlouhavé a jsou provázeny korupcí či zájmy vlivných skupin. Angolané jsou velice hrdým národem a jejich projev může být občas pokládán za aroganci.

4.2 Oslovení

Komunikace s ministerstvy či státními institucemi se vždy zahajuje oficiálním dopisem na ministra, kde se blíže představí společnost a její produkty. Takový dopis je nezbytné předat osobně přes svého agenta/partnera v Angole, který také bude následně osobně docházet na vybraná místa a komunikovat napřímo se stanovenou kompetentní osobou. Česká společnost, jakmile obdrží potvrzení zájmu o spolupráci, by měla přicestovat do Angoly, aby se osobně představila a postupně vybudovala důvěru. Pro jednání s firmami je již možné zvolit méně formální způsob komunikace, a to přes emaily, whatsapp či po telefonu. Některé společnosti si však potrpí na formálním způsobu komunikace a vyžadují zaslání oficiálních dopisů na vedení společnosti.

4.3 Obchodní schůzka

Obchodní jednání a dochvilnost: „Čas je darem Afriky“ a Afričanům plyne jinak. Na schůzku je třeba dorazit přesně, což ale nelze čekat automaticky od protistrany. V případě zdržení partnera je nejlépe věc přejít a soustředit se na obsah jednání. Na jednání s angolskými představiteli je nutno se připravit přinejmenším stejně svědomitě a přistupovat k nim stejně jako k jednání s partnery v Evropě. Je třeba zohlednit skutečnost, že se jedná o zástupce jiného kulturního okruhu: prezentace proto musí být jasná, srozumitelná a přesvědčivá. Afričané neradi čtou mezi řádky a Angolani nejsou výjimkou, proto je třeba hovořit konkrétně a přímo k věci. Při přípravě vlastní prezentace je třeba mít na paměti, že Česko v Angole je známé jako Československo, které pomáhalo Angole během občanské války, poskytovalo studijní stipendia (v Angole je mnoho absolventů českých vysokých škol) a je známé svými průmyslovými produkty. Při vzájemných rozhovorech je třeba být vnímavý, otevřený i pro nečekané obraty, nepovyšovat se, ani neponižovat, pružně držet svůj standard. Většina jednání je vedena od 9–12 a od 15–18 hodin. Vzhledem k vysokým teplotám, vánočnímu období i hlavním prázdninám nejsou vhodnými jednacími měsíci prosinec, leden a první polovina února.

Vizitky, pokud je ovšem nositel má k dispozici, mají standardní úpravu. Dary se předávají pouze výjimečně na nejvyšších úrovních, daleko běžnější je pozvání na oběd či večeři do restaurace.

Jídlo a stolování: Obchodní stolování se odehrává výhradně v restauracích, pozvání na jídlo připravené doma je velkou výjimkou a znamená zvýšení důvěry pořadajícího vůči hostovi. Pozvání do rodiny je však naopak běžné při velkých oslavách a událostech jako svatba, narozeniny či trachtace. V takové situaci se sluší přinést dar (na svatbu rozhodně věcný dar, na narozeniny věcný dar nebo květiny, sladkosti, víno, likér apod.). I když se situace v oblasti gastronomie po skončení občanské války lepší, počet restaurací v zemi je stále omezený, variace jídel rovněž a ceny jsou neúměrně vysoké. Jídlo bývá doprovázeno kvalitními dovoзовými víny a likéry, na závěr kávou. Kuřáků je v Angole méně než v ČR. Hostitel se kromě placení do žádné zvláštní role nestylizuje. Nepříliš obvyklé jsou přípitky s proslovem. Vstřícnost hosta ke gastronomickým zvyklostem a místním specialitám není nutná, ale je vítaná. Kuchyně je však spíše mezinárodní než místní, takže nebezpečí nepříjemných situací není veliké. Nábožensky podložené kulinářské zákazy neexistují, na osobní preference je v omezené nabídce malý prostor. Styl oblékání během obchodního jednání: Je vyžadováno formální a elegantí oblečení zahrnující oblek s košilí a kravatou pro pány a kostýmek pro dámy (dámy by měly vždy mít zahalená ramena). I přesto že se jedná o zemi s tropickým podnebím, formální oblečení je vždy vyžadováno a krátké nohavice či košile s krátkým rukávem jsou brány jako neslušnost.

Ideální jednací tým: V Angole má vždy rozhodující slovo generální ředitel společnosti/ministr a v některých případech náměstek ministra a nikdo jiný nemá pravomoc za ně jednat. To se očekává i při jednání se zahraničními delegacemi, že protistranou bude nejvýše postavený zástupce společnosti/instituce. Jednání s podřízenými zástupci často vede k vágním slibům, které se nikdy nevyplní.

4.4 Komunikace

Oficiálním jazykem Angoly je portugalština a v tomto jazyce probíhají jednání i písemná komunikace. Znalost angličtiny je velmi omezená a to včetně míst, kde by se očekávala její znalost. Angličtinou se čeští podnikatelé mohou domluvit jen se zahraničními investory v Angole. Je nezbytné vždy myslet na tlumočníka a domluvit se dopředu s angolskou stranou, jaké jsou její komunikační možnosti.

4.5 Doporučení

Doporučení lze shrnout do několika bodů:

- 1 dostatečná příprava na jednání a flexibilita zjistit informace a dodat je partnerovi co nejdříve;
- 1 znalost portugalského jazyka;
- 1 formální a elegantní oblečení (během dne světlejší barvy, např. modrá, šedivá a nikoliv černá), černý oblek a koktejlkové šaty jen na společenské večery;
- 1 Angolané jsou velmi hrdý národ a jakýkoliv náznak povýšeného chování není přijatelný, naopak je doporučováno přátelské jednání;
- 1 při zájmu o projekty ve spolupráci se státními institucemi a ministerstvy je vyžadováno využít služeb angolských partnerů/agentů, kteří osobně předají veškerou dokumentaci, budou v přímém kontaktu s danými kontaktními osobami a urychlí často zdlouhavé jednání.
- 1 při zájmu o investice v Angole se doporučuje obrátit na Exportní a investiční agenturu AIPLEX, která pomůže nalézt vhodné partnery a provede veškerými byrokratickými překážkami.

4.6 Státní svátky

- | 1. leden – Nový rok
- | 4. leden – Den mučedníků koloniálního útlaku (masakr zemědělců v lokalitě Baixa de Cassanje v roce 1961)
- | 25. leden – výročí založení hlavního města Luandy v roce 1576 (pouze v hlavním městě)
- | 4. únor – Den zahájení národně osvobozeneckého boje v roce 1961 únor – Karneval (pohyblivý svátek)
- | 8. březen – Mezinárodní den žen
- | duben – Velký pátek a velikonoční pondělí (pohyblivý svátek)
- | 1. květen – Svátek práce
- | 25. květen – Den Afriky
- | 1. červen – Mezinárodní den dětí
- | 17. září – Den zakladatele státu a národního hrdiny, prvního prezidenta Agostinha Neta (výročí narození; 1922–1979)
- | 2. listopad – Památka zesnulých
- | 11. listopad – Vyhlášení nezávislosti r. 1975 (hlavní státní svátek)
- | 25. prosinec – Vánoční svátek

Případně-li státní svátek na den pracovního klidu, překládá se čerpání pracovního volna na nejbližší pracovní den.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Vstup na angolský trh se liší v závislosti na podobě nabízeného produktu či řešení. Obecně pro vstup rychloobrátkového zboží, strojů a vybavení je nezbytné mít v Angole svého distributora, který bude mít v místě své zázemí, sklad, servisní středisko. Kontakt s angolskými odběrateli probíhá osobně a nikoliv na dálku. Na první kontakt přes email či telefon potenciální partneři v Angole nereagují a nemají důvěru. K získání důvěry je potřeba osobního jednání a i pomoc ze strany státních institucí. Při kontaktu se státními institucemi je potřeba počítat s vysokou mírou byrokracie a sepsáním oficiálního dopisu s konkrétní žádostí, na který navazuje osobní jednání v Angole (nikoliv jednání po emailu či telefonu). Z pohledu dodání technologických celků na klíč se doporučuje využít služeb některé z konzultačních společností či mít svého zástupce na místě, který by aktivně vyhledával možné poptávky a tendry angolských a zahraničních firem či státních institucí. Osobní přítomnost daného zástupce či konzultační společnosti je důležitá zejména k navázání kontaktů a zajištění efektivnosti a pomoci s administrací a řízením projektu. Angolské společnosti také projevují zájem o vytvoření společných podniků (joint-venture) se zahraničními firmami, které by jim podaly nezbytné know-how, vybavení a také financování pro jejich projekt.

Důležité je **nezanedbat důkladné prověření partnera**, pokud na něj již nejsou jiné reference. Pokud dojde k prvnímu oslovení ze strany angolské společnosti je potřeba si vyžádat její registrační číslo (nejlépe scan oficiálního dokumentu - tzv. Diario da República - kde jsou uvedené informace o registrované společnosti) a licenci k obchodním aktivitám v Angole (tzv. Alvará Comercial vystavená Ministerstvem průmyslu a obchodu Angoly). Uvedené dokumenty je následně možné si nechat ověřit přes Velvyslanectví ČR v Pretorii, které má Angolu na starosti. V Angole nejsou žádné veřejné obchodní rejstříky k dispozici a často ani angolské společnosti nemají webové stránky. K prověření finanční stability společnosti či dalších konkrétních parametrů pak slouží služby za úplatu poskytované různými agenturami.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Realizaci investic včetně zřízení pobočky, obchodního zastoupení a joint-venture s místním angolským partnerem upravuje investiční zákon č. 10/18 z 26. června 2018. Vedle toho k tomuto účelu také slouží agentura na podporu vývozu a investic AIPLEX, která podle individuálních přání firem poskytne konkrétní návod a svou podporu.

Typy společností:

- 1) Sociedade por Quotas: společnost složená ze dvou či více partnerů, jejichž kapitál je dělen kvótami.
- 1) Sociedade Anónima - základní kapitál společnosti je rozdělen na akcie, které lze volně obchodovat bez veřejné listiny.
- 1) Sociedade em nome colectivo - nejrozšířenější typ společnosti Empresa em nome individual - jedná se o fyzickou osobu, která se rozhodla podnikat bez dalších společníků
- 1) Sociedade unipessoal por quotas: celý kapitál je rozdělován prostřednictvím kvót, drží jediná osoba (fyzická či právnická osoba).

Kroky k založení společnosti:

- 1) Zvolení jména společnosti a jejího ověření - název společnosti musí být ověřen v Guiché Único da Empresa (nebo v Balcão Único do Empreendedor). Po vytvoření názvu společnosti se uděluje Osvědčení o přípustnosti (Certificado de Admissibilidade). Tento dokument vyhrazuje právo na užívání názvu společnosti po dobu 180 dní, než dojde k samotné registraci názvu.
- 2) Platba registračního poplatku - platba probíhá přes Guiché Único da Empresa a cena se různí podle typu společnosti, pohybuje přibližně ve výši 12 000 kwanza (asi 22 USD - směnný kurz se stále mění, je potřeba přepočítat podle aktuálního kurzu k danému dni). Tato částka v sobě zahrnuje i poplatek na publikaci společnosti v oficiálním dokumentu - Gazette.
- 3) Vyřízení nezbytných dokumentů: - NIF: je daňové číslo používané v Angole k jednoznačné identifikaci účetní jednotky při finančních transakcích a platbách daní. Žádost se podává na Direcção Nacional dos Impostos. - Stanovy společnosti: hlavní dokument společnosti, který představuje sociální pakt mezi partnery společnosti a reguluje vše nezbytné. Je potřeba je notářsky ověřit.
- 4) Samotná registrace společnosti - v této fázi je potřeba připravit veškeré dokumenty, které slouží k registraci společnosti u Guiché Único da Empresa. Po úspěšné registraci společnost obdrží obchodní certifikát (Certidão Comercial).
- 5) Vyřízení obchodní licence - Alvará Comercial - o obchodní licenci se žádá na angolském ministerstvu průmyslu a obchodu přes tzv. Guiché Único. Jedná se o právní dokument, který platí na území státu Angoly a opravňuje vykonávat obchodní činnost a poskytovat obchodní služby. Celý proces vyřízení obchodní licence může trvat 15-45 dní.

5.3 Marketing a komunikace

V současné moderní době se nabízí mnoho cest, jak nejlépe připravit reklamní kampaň, která nebude příliš nákladná. Je možné využít reklamy prostřednictvím facebooku, instagramu či youtube. Vedle toho tradiční forma reklamy prostřednictvím televize, rozhlasu, billboardu, časopisu či novin je také stále žádoucí formou propagace produktu či služby. Hlavní televizní stanicí je veřejnoprávní TPA, která má největší sledovanost a tedy i největší dosah. Vedle televize je možné uplatnit reklamu v místním tisku, který má dosah v rámci velkých i menších angolských měst a není tak závislý na elektrické energii, která je v zemi zatím nedostatečně distribuována.

Nejvýznamnějším veletrhem v zemi a potažmo v celém regionu je mezinárodní všeobecný veletrh FILDA v Luandě, který se koná každoročně v červenci. Akce se pravidelně účastní více než 500 vystavovatelů z Angoly a další dvacítky zemí (kromě sousedů Angoly a samozřejmě Portugalska a Brazílie, které mají své vlastní pavilony, bývají z evropských zemí tradičně přítomny Španělsko, Itálie, Francie, SRN, ale i např. Rakousko a Rumunsko). Termín uskutečnění pro rok 2022 je od 12. do 16. 6. ve Speciální ekonomické zóně Luanda-Bengo. Veletrh spadá pod Ministerstvo ekonomie a plánování Angoly a je realizován společností Arena Eventos.

V Luandě se dále koná i několik specializovaných veletrhů: průmyslový veletrh Expo Indústria společně se stavebním veletrhem Projekta (říjen), potravinářský Expo Alimenticia (květen), veletrh k technologiím životního prostředí AMBIENTE Angola (červen), veletrhy v jednotlivých provinciích - např. Mezinárodní všeobecný veletrh v Benguele FIB (květen) a další.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Angola má základní právní ochranu práv duševního vlastnictví. Národní shromáždění Angoly přijalo v srpnu 2005 na ochranu průmyslového duševního vlastnictví Pařížskou úmluvu. Ministerstvo průmyslu Angoly spravuje práva k duševnímu vlastnictví – ochranné známky, patenty a užité vzory na základě zákona o průmyslovém vlastnictví č. 3/92. Ministerstvo kultury reguluje autorská práva, literární a umělecká práva na základě autorského zákona č. 4/90. Angola je členem Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO). Pověřenou institucí je Institut práv průmyslového vlastnictví – Angolan Industrial Property Institute (IAPI). Zákonná úprava v oblasti duševního vlastnictví prochází v Angole revizí, aby byla více v souladu s mezinárodní úpravou. Očekává se tedy v nejbližší době nový zákon o průmyslovém vlastnictví, který připravuje IAPI.

5.5 Trh veřejných zakázek

Angola má elektronický systém zadávání a zpracování veřejných zakázek, které jsou publikovány na stránkách [Portal de Compras Públicas](#). Tento systém je spravován angolským ministerstvem financí a pro získání plného přístupu je potřeba se zaregistrovat. Tento systém v sobě sdružuje portál dodavatelů, portál pro veřejné zakázky a portál pro elektronické zadávání zakázek.

Webové stránky pro přístup k veřejným zakázkám jsou vedeny v portugalštině a i v angličtině, nicméně podnikatelé musí očekávat, že veškerá dokumentace spojená s veřejnými zakázkami bude v portugalštině včetně následné komunikace s angolskými úřady.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Platební podmínky: U většiny projektů státní sféry, ale i B2B projektů je nezbytné poskytnout exportní odběratelský úvěr na delší období. Bankovní instituce vždy připraví finanční nabídku podle zapojených subjektů a i nastaví délku financování a výši úroků. U projektů pro státní sféru je nicméně angolským ministerstvem financí vyžadováno poskytnutí financování na minimální počet 15-20 let s výhodnými úrokovými sazbami. Pouze vyjíměčně u B2B projektů nižší hodnoty je možné akceptovat platbu předem.

Řešení sporů: V Angole platí ještě více než kdekoliv jinde, že obchodním sporům je třeba předcházet. Soudnictví stále nemá dostatečnou kapacitu, je pomalé, nevykonné a není stále zcela zaručena nezávislost soudních řízení. V porovnání s ostatními zeměmi subsaharské Afriky je Angola pod jejich průměrem a to z pohledu jak času, tak i nákladů. V Angole není určený soud pro řešení obchodních sporů, tyto spory řeší většinou provinční soud, např. provinční soud Luandy. Veškerá administrativa probíhá manuálně a není možné zaslat elektronicky dokument či zaplatit přes elektronický systém. Vše probíhá fyzicky a manuálně.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Před cestou do Angoly všude doporučujeme zaregistrovat se v systému DROZD MZV ČR.

Víza: Pro občany ČR vystavuje Velvyslanectví Angolské republiky v Berlíně (www.botschaftangola.de) či je možné pro turistická víza využít nově zřízený elektronický systém SME (<https://smevisa.gov.ao>) pro podání žádosti o vízum, který platí od 1. 4. 2018. Doporučuje se však před cestou poradit se zástupci Velvyslanectví Angoly v Berlíně.

Od 1. 7. 2010 zastupuje ČR v Angole při vydávání schengenských víz Portugalsko. Žadatelé z Angoly se tedy mohou obracet se svými žádostmi o schengenské vízum při cestě do ČR na portugalský konzulát v Luandě, kde je potřeba se objednat přes systém VFS k pohovoru a předání nezbytných dokumentů. Více informací na stránkách VFS.

Hlavními nebezpečími číhajícími na cestovatele v zemi jsou malariční komáři zejména v době horka - listopad-březen (nutný repelent, případně antimalarika již na letišti v Luandě), obecná kriminalita, nekvalitní síť pozemních komunikací, množství nášlapných min související s válečným dědictvím (v přírodě, mimo velká města). Pitná voda není běžná v hotelech ani v místních penzionech, je nezbytné koupit balenou vodu. Vnitrostátní letecká doprava je v Angole hlavním způsobem přepravy osob i materiálu, avšak kvalita a údržba letadel vlastněných některými místními aeroliniemi je pochybná. Nejrozšířenějšími aerolinkami na území Angoly jsou TAAG. TAAG spolupracuje např. i s Emirates Airlines.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Pro možnost zaměstnání českých občanů je potřeba vyřídít pracovní vízum, které se podává na Velvyslanectví Angoly v Berlíně. Vyřízení pracovního povolení pro cizince je však často problematické, protože jsou povinné limity pro zaměstnávání angolských pracovníků. Zaměstnávání cizinců je často spojeno s prokázáním jejich odborných a technických znalostí, aby byl dostatečný důvod pro jejich zaměstnání. Pomoc s konkrétními požadavky pro zaměstnání občanů ČR při realizaci investic v Angole poskytne agentura AIPEX.

5.9 Veletrhy a akce

Nejvýznamnějším veletrhem v zemi a potažmo v celém regionu je mezinárodní všeobecný veletrh FILDA, který se koná každoročně v červenci. Akce je pod záštitou Ministerstva ekonomie a plánování Angoly a pravidelně se účastní více než 500 vystavovatelů z Angoly a další dvacítky zemí (kromě sousedů Angoly a samozřejmě Portugalska a Brazílie, které mají své vlastní pavilony, bývají z evropských zemí tradičně přítomny Španělsko, Itálie, Francie, SRN, ale i např. Rakousko a Rumunsko a nově i Polsko a Maďarsko). V roce 2022 se zatím plánuje realizovat 12. - 16. července ve speciální ekonomické zóně Luanda-Bengo (ZEELB). Realizátorem veletrhu je angolská společnost Eventos Arena.

Dalšími významnými veletrhy jsou:

- 1 EXPO NAMIBE - představuje potenciál regionu a možnosti pro podnikání
- 1 FIMMA - veletrh zaměřený na dřevařský průmysl a na nábytek, který se uskuteční na Baía de Luanda
- 1 ALIMENTÍCIA Angola - mezinárodní veletrh potravinářství, nápojového průmyslu, hotelnictví, restaurací a franchisingu v Luandě na Baía de Luanda. Organizátorem je společnost EVENTOS ARENA.
- 1 FEIRA INTERNACIONAL DE BENGUELA - mezinárodní veletrh provincie Benguela, který se uskuteční na Estádio de Ombaka. Organizátorem je EVENTOS ARENA ve spolupráci s provinční vládou Benguely.
- 1 EXPO INDÚSTRIA - výstava průmyslu a současně i PROJECTA - veletrh stavebnictví ve speciální ekonomické zóně Luanda-Bengo, organizátor EVENTOS ARENA ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu Angoly.
- 1 AMBIENTE ANGOLA 2021 - veletrh Feira Internacional de Tecnologias Ambientais - mezinárodní veletrh technologií životního prostředí, který se uskuteční na Baía de Luanda. Má za cíl podpořit kruhovou, zelenou a modrou ekonomiku a týká se sektorů vodohospodářství a energetiky, průmyslu, městského plánování a stavebnictví, ropného průmyslu, těžebního průmyslu, obchodu, zemědělství a lesnictví. Veletrh se uskuteční ve spolupráci s Ministerstvem kultury, turistiky a životního prostředí Angoly. Cidade de empreendedor - výstava zaměřená na podnikání, která se uskuteční na Baía de Luanda.

Termíny veletrhů na rok 2022 ještě nejsou ustáleny, a proto je vhodné je konzultovat na stránkách organizátora Eventos Arena na webových stránkách: <https://www.eventosarena.co.ao/>

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Pro Angolu je akreditováno Velvyslanectví České republiky v Pretorii, Jihoafrické republice.

Velvyslanectví České republiky v Pretorii (Embassy of the Czech Republic in Pretoria)

Fyzická adresa: 936 Pretorius Street, Arcadia, Pretoria

Poštovní adresa: P.O.Box 13671, Hatfield 0028, Pretoria, South Africa

tel: 0027-12-431 2380

fax: 0027-12-430 2033

e-mail: pretoria@embassy.mzv.cz

web: www.mzv.cz/pretoria

facebook: <https://www.facebook.com/EmbassyOfTheCzechRepublicInPretoria>

Velvyslanec: JUDr. Pavel Řezáč Ekonomický

úsek: Ing. Kristýna Maina Chvátalová (zaměření na Angolu, Madagaskar, Mauricius a Mosambik), Mgr. David Vaverka

tel.: 0027-12-431 2389, 0027-12-431-2385

e-mail: Commerce_Pretoria@mzv.cz; kristyna_chvatalova@mzv.cz

Země akreditace: Jihoafrická republika, Angola, Botswana, Lesotho, Madagaskar, Mauricius, Namibie, Eswatini, Mosambik

ZÚ ČR v Pretorii se nachází cca 55 km od mezinárodního letiště v Johannesburgu (O.R. Tambo). GPS: S 25°44,708` ; E 28°13, 566`

Honorární konzulát ČR s působností v celé Angole

honorární konzul: Manuel Martins da Cruz

email: manuel_cruz2000@hotmail.com

tel.: +244 926 387 878

adresa: Avenida Comandante Valódia 147, 3D, Distrito Urbano do Sambizanda Município de Luanda

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

policie: 113

operační jednotka: +244 222 260472 / +244 222 337100 / +244 912 402982

kriminální policie: +244 222 261981

hasiči: 115

záchranná služba: 116

Nemocnice a kliniky v Luandě:

Clinica Sagrada Esperança, Avenida Murtala Mohammed 298, Ilha de Luanda, tel.: +244 923 167 950

Clinica Girasol, Avenida Comandante Gika 225, Alvalade, Luada, tel: +244 226 698 000

Clinica Multiperfil, Morro Bento, Samba, Luanda, tel: +244 226 434 415, tel. na urgentní případy: +244 923 501 168, email: faleconnosco@multiperfil.co.ao

Luanda Medical Center, dvě pobočky v Luandě - první pobočka Rua Amilcar Cabral 3, Luanda, druhá pobočka Shopping Avenida, Talatona, Luanda, tel.:+244 923 167 730, +244 222 708 000, whatsapp:+244 923 167 730, email: geral@lmc.co.ao

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- 1 Governo de Angola - vládní portál, kde je i seznam ministerstev a ministrů - <https://governo.gov.ao/ao/>
- 1 Angop, angolská tisková agentura, vč. anglojazyčné verze - <https://www.angop.ao/>
- 1 Jornal de Angola, provládní celostátní deník - <https://www.jornaldeangola.ao/ao/>
- 1 Folha 8, nezávislý angolský deník - <https://jornalf8.net/>,
- 1 AIPEX - angolská agentura na podporu investic - <https://www.aipex.gov.ao/>
- 1 Angolská podnikatelská konfederace - Confederacao Empresarial de Angola - asociace podnikatelů, která sdružuje další oborové asociace a je významným článkem pro podporu podnikatelského sektoru v Angole - <http://www.cecplp.org/angola.html>
- 1 Africká rozvojová banka, stránky o Angole, kontakty a programové dokumenty stránka sekretariátu - <https://www.afdb.org/en/countries/southern-africa/angola>
- 1 Jihoafrické rozvojové společenství se základní informací o Angole - <https://www.sadc.int/member-states/angola/>
- 1 Market Access Database - konzultace celní sazeb a překážek při obchodu nejen s Angolou - <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content>
- 1 Delegace EU v Angole - programy rozvojové spolupráce financování z evropských fondů a další informace - https://eeas.europa.eu/delegations/angola_en
- 1 WTO k Angole - přehled informací k obchodu se zbožím, službám a ochraně práv duševního vlastnictví vedené danou organizací - https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/angola_e.htm
- 1 Doing Business 2020 k Angole - poslední edice k přehled postupů a opatření v Angole pro podnikání - <https://www.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/country/a/angola/AGO.pdf>